zpravodaj

časopis Skupiny ČEZ pro obyvatele regionu Jaderné elektrárny Dukovany | 4/2020

ELEKTRÁRNA V DOBĚ KORONAVIROVÉ

ON-LINE SEMINÁŘ OBK

ČEZ EXPERIENCE

Vážení obyvatelé regionu Jaderné elektrárny Dukovany,

do rukou se vám dostává další číslo Zpravodaje, informující o dění jak v elektrárně, tak také v jejím okolí. Všechny aktivity se vás týkají a proto jsem velice rád, že můžeme i touto formou přinést do vašich domovů objektivní informace. Informovanost je velice důležitá, a to obzvlášť v dnešní nesnadné a nestálé době. Věřím, že informace z tohoto zpravodaje přinesou klid a jistotu v tom, že děláme maximum pro vaše bezpečí a pohodlí, pro nepřetržité dodávky elektřiny pro region i celou Českou republiku, pro důležitou infrastrukturu naší země, jako jsou nemocnice, hasiči, policie a další významné bezpečnostní složky státu.
V elektrárně Dukovany, tak jako všude, platí opatření proti šíření onemocnění COVID 19. Na jaře jsme se připravili nastavením pandemických plánů i na druhou vlnu, která byla očekávána. Preventivní opatření jsme prakticky drželi nepřerušeně i přes léto.
Na konci září jsme vstoupili do odstávky 2. výrobního bloku a jedním z rizik bylo definováno právě šíření této nákazy. V průběhu října došlo k výraznému zvýšení tohoto rizika v celé zemi a v jaderných elektrárnách byla s předstihem přijímána další přísná preventivní opatření.
I přes jejich dodržování evidujeme určité počty nemocných zaměstnanců elektrárny i dodavatelů, které však nemají vliv na bezpečnost a spolehlivost provozu výrobních bloků. Podrobněji se těmito otázkami zabývám v rozhovoru na straně 5 tohoto Zpravodaje.
Rád bych vám závěrem v tomto adventním čase popřál, i přes všechno, co se kolem nás děje, krásný předvánoční čas. A i když se letos neuvidíme pod rozsvíceným stromečkem na vašem náměstí či návsi, jsme tu stále, připraveni pomáhat regionu a být vám nablízku, každodenně stvrzovat naše pevné sousedství.
Přeji vám i vašim rodinám klidné vánoční svátky a do nového roku pevné zdraví a pořádný kus životního štěstí, optimismu a radosti.

Roman Havlín
ředitel Jaderné elektrárny Dukovany

TITULNÍ STRANA: Vánoční stromek na chladicí věži elektrárny, na snímku Jana Suchardy

ZPRAVODAJ ELEKTRÁRNY DUKOVANY
Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany. Registrační číslo MK ČR E 11631.
Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje PhDr. Jan Sucharda – JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice. Telefon 568 860 168.

NAPIŠTE NÁM
zpravodajedu@cez.cz nebo jas@jas-hrotovice.com. Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA.
Zpravodaj EDU v on-line podobě www.zpravodajedu.cz nebo www.aktivnizona.cz.

ZE ŽIVOTA ELEKTRÁRNY

3-4 **Aktuality**
5 **Elektrárna v době koronavirové**
6 **On-line seminář OBK**
7 **ČEZ Experience**
8 **Novinky Nadace ČEZ**

REGION

9 **Obec Valeč**

ROZHOVOR

10–11 **Rozhovor: Karolína Osičková**
12 **Hurricany a Spitfiry na nebi Albionu**

REGION

13 **Až se zima zeptá**
14 **Region mix**
15 **Region mix**
16 **Zachraňují malbu Nanebevzetí sv. Markéty**

PRO VOLNOU CHVÍLI

17 **Soutěžení pro dospělé Výtvarný koutek**
18 **Nabídka výrobků a služeb v regionu**
19 **Soutěžení pro školáky a studenty**

Elektromobilem okolo zeměkoule

Navzdory roku korony: Stojan první české „jaderné“ rychlodobíječky dodal za devět měsíců elektřinu, která by vystačila na cestu kolem světa.

První veřejná rychlodobíjecí stanice pro elektromobily v České republice, napájená výhradně z produkce bezemisního jaderného zdroje – stojan ČEZ u dukovanské elektrárny – dodala za devět měsíců do baterií e-aut více než 4,5 MWh elektřiny. Umožnila tak elektromobilům ujet 35 tisíc kilometrů, což odpovídá téměř cestě kolem světa. Zapojením rychlodobíjecí stanice do systému vlastní spotřeby elektřiny v elektrárně lze stoprocentně garantovat, že dobitý elektromobil se ani zprostředkovaně nepodílí na emisích skleníkových plynů a nezatěžuje tak planetu. U dukovanské elektrárny fungují celkem tři veřejné dobíjecí stanice ČEZ. V celém Kraji Vysočina jich Skupina ČEZ momentálně provozuje 7, v sousedním Jihomoravském kraji pak dalších 21.

■ Rychlodobíjecí stojan, umístěný u dukovanské jaderné elektrárny je plně uzpůsoben k dobíjení všech nejrozšířenějších typů a značek elektromobilů. Většinu kapacity baterií elektromobilů zvládne tato stanice o výkonu 50 kW a s dvojící DC konektorů doplnit za několik desítek minut. Součástí nabídky dobíjecí stanice je také AC nabíjení, umožňující dobití baterie e-auta do 2–3 hodin.

■ Kromě rychlodobíjecí stanice využívá bezemisní energii z Dukovan stanice normálního dobíjení, zprovozněná společně s rychlodobíjecím stojanem v prosinci 2019. Poprvé si mohli řidiči e-aut dobít v Dukovanech své vozy v roce 2013, kdy začala fungovat stanice normálního dobíjení před budovou Infocentra Jaderné elektrárny Dukovany. **U všech tří dukovanských stanic se v prvním pololetí e-auta zastavila k dobíjení v 555 případech a odebrala 5 808 kWh, tj. energii, umožňující ujet zhruba 45 tisíc kilometrů, tedy více, než činí obvod naší Země.**

TEXT **Jiří Bezděk**
FOTO **archiv ČEZ**

V Dukovanech už staví nový „blok”

Přímo v areálu Jaderné elektrárny Dukovany začala výstavba nové fotovoltaické elektrárny, která navýší celkový stávající instalovaný výkon areálu elektrárny o dalších 820 kW. Unikátní je tím, že při její výstavbě současně vznikne 332 nových parkovacích míst, která přinesou dlouho očekávané zlepšení dopravní situace v okolí elektrárny. Nová elektrárna tak nezabere žádnou ornou půdu, ale pouze se efektivně využije parkovací plocha. První megawatty zelené energie by měly fotovoltaické panely začít do přenosové sítě dodávat už v první polovině příštího roku.

Vizualizace parkoviště s fotovoltaickou elektrárnou

Staveniště v listopadu

Na ploše 8 267 m^2 pod západními věžemi Jaderné elektrárny Dukovany už intenzivně pracují bagry a nákladní auta a montuje se konstrukce střechy, na níž bude 2.600 oboustranných fotovoltaických panelů.

„Využitím parkovacích ploch u našich elektráren se zabýváme už dlouhodobě. Tímto řešením přispějeme ke zvýšení ekologické výroby elektřiny v Dukovanech a současně výrazným způsobem zlepšíme dopravní situaci kolem elektrárny,“ řekl Bohdan Zronek, člen představenstva ČEZ a ředitel divize jaderné energetiky.

Kromě zastřešení parkoviště fotovoltaickými panely navíc energetici zvolili speciální technické řešení odvodnění parkoviště formou vsakovací galerie. Povrchová dešťová voda bude sváděna do přilehlého hájku, kde se bude přirozeně vsakovat do půdy a pomůže tak žádoucímu zadržování vody v krajině.

Zaměstnanci elektrárny i návštěvníci Infocentra z řad veřejnosti budou moci nové parkoviště využívat nejpozději od dubna příštího roku. Celková investice ČEZ přijde na 60 miliónů korun.

TEXT **Jiří Bezděk**
FOTO **Jan Sucharda**

Nadace ČEZ: Nové přístroje pro třebíčskou nemocnici

Ultrazvuk pro neurologii, laparoskopickou věž pro urologii a aktuálně tři nové přístroje, usnadňující dýchání pacientů, pořídila Nemocnice Třebíč za podpory Nadace ČEZ.

ČEZ prostřednictvím své nadace dlouhodobě podporuje třebíčskou nemocnici a pomáhá s nákupy moderního zařízení pro její pacienty nejen z Kraje Vysočina. V listopadu byla podepsána darovací smlouva na částku 450 tisíc korun, která pokryje nákup potřebných přístrojů, usnadňujících dýchání pacientů. Ultrazvuk na neurologickém oddělení zajišťuje diagnostiku tepen v mozku v akutních i v chronických fázích. V akutních případech jde o drahocenný čas. Laparoskopická věž zase na urologii zjišťuje přítomnost kamenů v močových cestách a pomáhá je odstraňovat. Nové přístroje, která pomáhají s dýcháním pacientů, jsou obzvlášť v této době velice potřebné a důležité. Proto se Nemocnice Třebíč rozhodla zakoupit další kusy. Přístroje AIRVO 2 používají tzv. metodu NHF (Nasal High Flow). Jedná se o metodu, kdy je pacientovi aplikován kyslík vysokým průtokem nosní kanylou právě pomocí tohoto přístroje. Tato metoda optimalizuje spontánní dýchání, zvlhčuje dýchací cesty a zlepšuje okysličení organismu.

„Oxygenoterapie za použití nových přístrojů je velice dobře snášena. Pro pacienta je tato metoda komfortnější než použití celoobličejové masky. Jsme velice rádi, že můžeme našim pacientům dopřát kvalitní lékařskou péči s novým moderním zařízením. Bez donátorů bychom to nezvládli. Díky za dlouhodobou finanční i morální podporu,“ říká ředitelka Nemocnice Třebíč Eva Tomášová.

„Zdraví nás všech je na prvním místě. Proto se snažíme maximálně podporovat péči o tělesné i duševní zdraví pacientů v nemocnicích. Obzvlášť v této nelehké době je třeba pomáhat rychle, a tedy i účinně,“ dodala Michaela Ziková, ředitelka Nadace ČEZ.

TEXT **Jana Štefánková**
FOTO **archiv Nemocnice Třebíč**

Policisté Speciální jednotky Dukovany bodovali v extrémním závodě zásahových jednotek Policie ČR

Letošního 23. ročníku extrémního závodu zásahových jednotek Policie ČR – Šumaman 2020 pod záštitou policejního prezidenta brig. gen. Mgr. Jana Švejdara se účastnily zásahové a speciální jednotky policie, Útvar rychlého nasazení, vojáci, hasiči, ostatní složky PČR a sportovní oddíly. Trať o délce přibližně 45 km se skládá z běhu, jízdy na kole, jízdy na raftu a mnoha disciplín, které prověřují dovednosti, obratnost a souhru týmu. Letošní ročník se mimořádně povedl členům Speciální jednotky Policie ČR Dukovany, kteří přes velkou konkurenci obsadili skvělé třetí místo, hned za družstvy Zásahových jednotek Hradec Králové a Brno. Dokázali se tak svou výkonností vyrovnat kvalitě nejlepších z týmů a porazit úspěšné týmy předešlých ročníků.

TEXT A FOTO **Policie ČR**

Valná hromada WIN ČR

Koncem září se v Brně sešly tři desítky členek WIN ČR (Ženy pracující v jádře). Na valné hromadě znovuzvolily do svého čela stávající předsedkyni Larisu Dubskou a schválily také složení rady WIN ČR. Novou místopředsedkyní byla zvolena Linda Navrátilová. Zhodnotily dosavadní činnost a diskutovaly také nad plánem aktivit na další rok, včetně jarního setkání „winek“, které by mělo již tradičně obsahovat vzdělávací prvek. To bude spojeno s tématem zpracování a ukládání radioaktivních odpadů. Průběžně budou také WINky naplňovat své poslání osvěty veřejnosti prostřednictvím informačních kanálů, jako jsou webové stránky nebo facebook, a osobním setkáváním.

Součástí setkání žen byla i návštěva školicího střediska ČEZ, které se nachází v Brně v Lesné. Jedná se o školu pro pracovníky jaderných elektráren. Odborná příprava podléhá licenci Státního úřadu pro jadernou bezpečnost. Školí se zde například všichni budoucí pracovníci blokové dozorny, směnoví inženýři, fyzici, chemici i pracovníci radiační ochrany.

TEXT A FOTO **Jana Štefánková**

Elektrárna Dukovany v době koronavirové

V elektrárně Dukovany probíhá aktuálně odstávka 1. výrobního bloku. Zeptali jsme se na aktuální stav provozu elektrárny, také v návaznosti na přijímaná opatření kvůli šíření onemocnění COVID -19, řediteli elektrárny Romana Havlína.

■ **Pane řediteli, jaký dopad a vliv má rostoucí počet nakažených osob v regionu Jaderné elektrárny Dukovany na samotný provoz elektrárny Dukovany?**

Bezpečnost a spolehlivost provozu elektrárny je našim klíčovým úkolem a na plnění tohoto poslání jsme připraveni i v neobvyklých situacích. Naši odpovědnost vnímáme také v zajištění spolehlivých dodávek elektřiny pro řádné fungování všech skupin kritické infrastruktury, které se podílí na zvládání této velmi vážné situace, jako jsou nemocnice, složky integrovaného záchranného systému, obchody, telekomunikační oblasti a další důležité objekty. Proto jsme v obou našich jaderných elektrárnách s výrazným předstihem zaváděli preventivní opatření, díky němuž evidujeme jednotky nemocných zaměstnanců a zaměstnanců našich dodavatelů, které ale nemají zásadní vliv na bezpečnost a spolehlivost provozu.

■ **Která opatření pomáhají snižovat riziko nákazy v elektrárně?**

Preventivní opatření proti šíření nákazy COVID-19, jako je nošení roušek ve vnitřních i venkovních prostorách, zvýšená hygienická opatření používání dezinfekce apod. platí na elektrárně dlouhodobě. Další přísná preventivní opatření platí také pro vstup do elektrárny, která omezují vstup návštěv a všechny vstupující osoby musí projít kontrolou měření teploty. Všude, kde to je možné, je pro jednání využíván elektronický způsob komunikace a výkon práce z domova. Ochranná preventivní opatření jsou zavedena také pro stravování zaměstnanců. Klíčový je odpovědný přístup samotných zaměstnanců, kteří sami aktivně hlásí nemoci nebo případné rizikové kontakty v rámci jejich rodin nebo osob v blízkém okolí. Díky tomu je můžeme včas izolovat od dalších pracovníků v provozu. Zaměstnancům za tento odpovědný přístup osobně děkuji a velice si ho vážím. Velký důraz klademe také na omezení pracovních a osobních kontaktů všude, kde je to možné. Díky dobré technické vybavenosti tak z domova denně pracují stovky našich zaměstnanců. Fungování a účinnost tohoto řešení jsme si v menším rozsahu ověřili už na jaře.

■ **Od října do prosince jsou v elektrárně plánovány odstávky pro výměnu paliva u dvou výrobních bloků. To znamená spoustu kontrol a servisních činností, které musí provádět stovky pracovníků. Jaký vliv může mít COVID právě na tyto činnosti?**

Až do konce roku nás čeká velký rozsah prací, které musíme v rámci těchto odstávek pro výměnu paliva zvládnout. Jedná se často o velmi specializované činnosti, které mohou provádět jen pracovníci s požadovanou odborností a zkušenostmi. Děláme vše proto, abychom i při výkonu těchto prací minimalizovali riziko nákazy, které však nelze zcela vyloučit i při vybavenosti pracovníků ochrannými pomůckami a používání respirátorů. Nemocnost u těchto klíčových pracovníků by mohla mít vliv na celkový průběh odstávek. V listopadu tak došlo ke krátkodobému souběhu končící odstávky druhého výrobního bloku a zahájení odstávky bloku prvního. I na tuto situaci jsme však za 35 let úspěšného provozu byli připraveni.

■ **Jaká další opatření má elektrárna připravena pro případ šíření nemoci?**

Stejně jako na jaře, má tým COVID EDU připraven další ochranná opatření, ke kterým bychom museli v případě zhoršování situace přistoupit. Jedná se například o přechod provozního personálu na 12hodinový směnový harmonogram nebo ochranu některých skupin kritických zaměstnanců potřebných pro zajištění chodu elektrárny. Věřím však, že při zodpovědném chování každého z nás a opatrnosti nejen v práci, ale i v osobním životě, se těmto opatřením vyhneme a situaci zvládneme v rámci stávajících pravidel.

PTAL SE **Jiří Bezděk**
FOTO **Jan Sucharda**

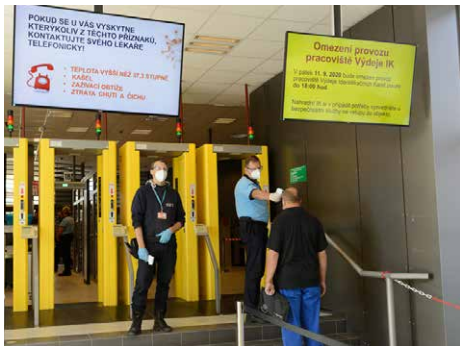

On-line seminář
Občanská bezpečnostní komise

Technicky a organizačně náročný, ale obsahově velmi hodnotný byl letošní seminář Občanské bezpečnostní komise při JE Dukovany, který s ohledem na aktuální proticovidová opatření proběhl formou videokonference. Vzdáleně využilo příležitost seznámit se s informacemi k provozu čtyř dukovanských bloků a stavem uložiště středně a nízko radioaktivního odpadu kolem 150 zastupitelů obcí v okolí dukovanské elektrárny, místních průmyslníků i dalších zájemců o jadernou energetiku.
Cílem pravidelných seminářů občanské komise v závěru roku je každoročně informovat o nejvýznamnějších provozních událostech Jaderné elektrárny Dukovany za uplynulé měsíce, shrnout informace o její bezpečnosti s výhledem do nadcházejících období.
S ohledem na epidemiologickou situaci a nastavená opatření nemohl být letošní ročník uspořádaný klasickou prezenční formou, s možností vzájemné diskuse a setkání zástupců provozovatele elektrárny, dozorných orgánů a zástupců veřejnosti. Proto OBK vyřešila tuto situaci vysíláním semináře online, který zájemci sledovali ve čtvrtek 5. listopadu na internetu. Tato forma navíc umožnila propojení některých přednášejících vzdáleně, a tak bylo naplněno poslání komise při dodržení všech platných preventivních opatření.

Program konference byl rozdělen na tři bloky. **V prvním bloku zazněly informace o provozu Jaderné elektrárny Dukovany a úložiště radioaktivních odpadů za uplynulé období. Ve druhém bloku byl představen projekt zajištění dlouhodobého provozu bloků JE Dukovany. V rámci třetího bloku zástupci ČEZ seznámili posluchače s aktuálním stavem a blížícími se milníky přípravy nového jaderného zdroje.**

■ V úvodním bloku vystoupil přímo ze studia ve Valči ředitel JE Dukovany Roman Havlín se zprávou o provozu a hlavními událostmi z elektrárny v roce 2020. Vzdáleně ze své kanceláře v Praze se k tématu vyjádřil také ředitel jaderné divize a člen představenstva ČEZ Bohdan Zronek. Čtveřici vystupujících pak doplnili ředitel SÚRAO (Správa úložišť radioaktivních odpadů) Jan Prachař a Vladimír Měrka, předseda sdružení Energoregion 2020. Předseda OBK Aleš John uzavřel blok sdělením, že provoz elektrárny během uplynulých deseti měsíců lze označit jako bezpečný, spolehlivý a respektující platnou legislativu.

■ Strategii zajištění dlouhodobého provozu současných bloků Dukovan, připravovaným analýzám a krokům, které je nutné učinit, aby mohly být bloky bezpečně a spolehlivě provozovány i v následujících až 25 letech, se podrobně věnoval Jiří Hledík, ředitel sekce technika jaderné divize ČEZ, který na konkrétních příkladech zařízení prezentoval programy zabývající se monitoringem stavu zařízení, kterými se ČEZ dlouhodobě zabývá z pohledu zajištění dlouhodobého povozu.

■ Data, čísla a grafy dokreslily prezentaci Petra Závodského, tematicky zaměřenou na přípravu nové výstavby v lokalitě Dukovany. Podle generálního ředitele společnosti Elektrárna Dukovany II, který se k ostatním účastníků také připojil virtuálně z Prahy, je nejbližším klíčovým milníkem vypsání výběrového řízení na dodavatele nového bloku v závěru tohoto roku.
Pozitivně tuto zprávu přijali předsedové sdružení Ekoregion 5, Petra Jílková, Energoregion 2020 Vladimír Měrka a Energetické Třebíčsko Vítězslav Jonáš, kteří jsou zástupci obyvatel a firem dukovanské jaderné lokality. Všichni se dále shodli na tom, že pro dobrou spolupráci mezi obyvatelstvem a provozovatelem JE jsou podstatné otevřené vzájemné vztahy, pravidelná informovanost a důvěra, která je nastavena a je velmi důležitá i pro další budoucí rozvoj jaderné energetiky.

■ Závěrem vystoupili nově zvolený senátor a starosta Moravského Krumlova Tomáš Třetina a senátorka Hana Žáková. Konstatovali, že pro zachování a další rozvoj jádra v lokalitě je nezbytné dodržovat přijatý harmonogram přípravy stavby. Za samozřejmost považují oba senátoři skutečnost, že provoz současných bloků JE Dukovany musí být spolehlivý a bezpečný.

Místem konání semináře byl jeden z nově vybudovaných sálů hotelu Zámek Valeč, který se tentokrát, ale jen dočasně, proměnil na vysílací studio, s režií, kamerou, střihem, a také potřebným zařízením k propojení prezentujících účastníků, některé z místa studia, další vzdáleně z Prahy nebo z Temelína. Vysoký počet přihlášených posluchačů opět potvrdil dlouhodobý zájem obyvatel regionu o dění v elektrárně i o informace a pohled Občanské bezpečnostní komise, jejímiž zřizovateli jsou sdružení obcí kolem elektrárny Energoregion 2020 a Ekoregion 5.
Více se o semináři i další činnosti OBK dočtete na **www.obkjedu.cz**.

TEXT A FOTO **Zdeňka Ošmerová**

Co to je, když se řekne: ČEZ Experience

Stáž v jaderce otevřela Tereze zajímavou pracovní příležitost

Tereza Stuchlíková nastoupila před dvěma roky coby studentka 2. ročníku VUT v Brně do provozu JE Dukovany na stáž s názvem „ČEZ Experience“. Jedná se o program Skupiny ČEZ pro vysokoškoláky, kteří chtějí získat praxi v provozech firmy. Studenti pracují na konkrétním zadaném úkolu a zároveň získávají zkušenosti. Tereza měla vytvořit jednotný záskokový systém pro pracovníky elektrárny. Pro mladou dívku to byla výzva! Čistě mužský kolektiv provozu jaderky, nové prostředí a náročný úkol. Ale Tereza si své místo mezi ostřílenými energetiky vybojovala. Po stáži ČEZ Experience dostala vysněnou pracovní nabídku.

Zeptali jsme se Terezy na podrobnosti práce v elektrárně

■ Terezo, můžeš nám říci, kdo nebo co tě do elektrárny Dukovany přivedlo?

Přihlásila jsem se do programu ČEZ Experience a v červnu 2018 jsem začala pracovat jako specialista pro podporu IT. Během tří měsíců jsem dostala za úkol vytvořit jednotný záskokový systém pro pracovníky elektrárny. Na stáž jsem chodila každý týden ve čtvrtek a v pátek. I přes to, že byla stáž bezplatná, načerpala jsem cenné informace o jaderné elektrárně. Pracovníci provozu mě provedli po technologii - byla jsem se podívat na blokové dozorně, na reaktorovém sále a prošla jsem se i po venkovních objektech. Zúčastnila jsem se ranní operativní porady a nakoukla pod pokličku řízení provozu. Program mé stáže tedy vypadal tak, že jsem vždy ve čtvrtek měla pochůzku s technology a v pátek se věnovala svému úkolu.

■ Co se dělo potom?

Po absolvování stáže mi byla nabídnuta brigáda na stejné pozici a mohla jsem tak ve své práci pokračovat, ovšem již za finanční ohodnocení. Postupně jsme začali záskokový systém vylepšovat, ale zároveň jsme věděli, že řešení v excelu není dlouhodobě udržitelné. Mluvilo se i o nové aplikaci. Díky tomu jsem navázala kontakt s kolegy z týmu Aplikační podpora. Vzhledem k mému vzdělání to byl nejvhodnější útvar, kde bych se mohla po škole dále profilovat. Poté přišla pracovní nabídka, já se přihlásila do výběrového řízení a 1. 9. jsem podepsala smlouvu na pozici Business analytik. Líbí se mi, že nyní budu pracovat na nových věcech a v přímém přenosu sledovat, jak se záskokový systém vylepší tím, že bude v nově chystané aplikaci.

■ Jak hodnotíš tuto zkušenost?

Díky zkušenosti s ČEZ Experience jsem si mohla vyzkoušet, jaké to je pracovat v jaderné elektrárně, nasát atmosféru na pracovišti ještě předtím, než jsem zde začala pracovat, a nasbírat cenné kontakty pro mé budoucí zaměstnání. Jsem za tuto zkušenost velice vděčná a ani chvíli bych neváhala se přihlásit znovu.

■ Čím se bavíš ve volném čase?

Jelikož pracuji a do toho ještě studuji poslední ročník magisterského studia, moc mi toho volného času nezbývá. Pokud se ale nějaká chvilka objeví, ráda si s kamarádkami zajdu na kávu, projedu se na kole nebo zasednu k nějaké napínavé detektivce.

TEXT **Linda Navrátilová**
FOTO **archiv ČEZ**

NADACE ČEZ

Novinky Nadace ČEZ

Úklid Dalešické přehrady

Sbírka – Koláč pro hospic

Práce v Jaroměřicích n. R.

Výsadba stromů – Lhánice

Nový grant Neziskovky

Nový grant Nadace ČEZ s názvem Neziskovky pomůže zlepšit sociální služby: neziskovým organizacím přispěje na rozvoj a vzdělávání a to částkou až 200 000 korun. Peníze budou směřovat na vzdělávání a školení pracovníků, nebo rozšíření poskytovaných služeb. Nadace ČEZ na svém listopadovém zasedání schválila podporu projektů 58 neziskovek v ČR v hodnotě 4 996 950 Kč.
Z regionu to byly například organizace Domov bez zámku Náměšť n. O., Barevný svět Třebíč, Vrátka Třebíč a Diakonie Myslibořice.

Dukovanští pracovníci pomáhají ve svém okolí. Jejich dobrovolnou činnost podpořila Nadace ČEZ a ocenil je také ředitel JE Dukovany Roman Havlín.

Půl milionu korun si mezi sebe rozdělilo sedmnáct neziskovek na Vysočině a jižní Moravě. Peníze poskytla Nadace ČEZ v rámci akce „Zaměstnanecké granty.“ Ta umožňuje zaměstnancům Skupiny ČEZ získat až 30 000 korun pro veřejně prospěšné neziskové organizace. V rámci celé republiky získalo 102 organizací dohromady přes tři milióny korun. „Velmi si vážím toho, že máme mezi sebou kolegy, kteří svůj volný čas věnují dobročinným aktivitám,“ řekl při předávání symbolických šeků zaměstnancům EDU, ambasadorům jednotlivých projektů, Roman Havlín, ředitel JE Dukovany. „Jedná se převážně o angažovanost a pomoc ve vedení volnočasových aktivit dětí a mládeže, což je velice důležité,“ dodal ředitel Roman Havlín.

Sedmdesát dobrovolníků z Dukovan se v září zapojilo do pomoci v neziskovém sektoru

Do pravidelně se opakujících tzv. dobrovolnických dnů se i letos, přes obtížnou dobu koronavirovou, zapojilo na sedm desítek dukovanských zaměstnanců. Pracovali ve venkovních prostorách a pomáhali se zahradnickými pracemi v parcích a areálech Nemocnice Třebíč, Diakonie Myslibořice, v Domově u lesa v Tavíkovicích nebo na cvičné terapeutické zahradě v Jaroměřicích pod hlavičkou organizace Barevný svět Třebíč. Hrabali a odstraňovali zeleň na Mohelenské hadcově stepi, natírali ploty v Domově seniorů na Koutkově ulici i v třebíčském stacionáři „Medvědi“. Největší parta Dukovaňáků čistila Dalešickou přehradu.

Plníme přání

V předvánočním čase již tradičně pomáhají zaměstnanci ČEZ na potřebných místech. Letos lidem, kterým nebyl osud nakloněn a ocitli se v těžké životní situaci - například po těžkém úrazu, krizové situaci ohrožující rodinu, vážné nemoci. 99 osobám, které zaměstnanci sami nominovali jako potřebné ze svého okolí, přispěli zaměstnanci částkou 2 945 901 Kč, Nadace ČEZ částku zdvojnásobila na 5 891 802 Kč.

Nová zeleň pro náš region

Přes 8 milionů korun na výsadbu zeleně schválila v letošním roce Nadace ČEZ. Jedná se o nejvyšší částku za posledních sedm let. Na Vysočinu a jižní Moravu putuje více než 1,6 miliónu korun na vysázení tisíců nových stromů. Nadace ČEZ letos rozšířila okruh možných žadatelů a umožnila kromě dosavadní liniové výsadby (aleje, stromořadí, větrolamy) i sázení v parcích, sadech a dalších přírodních lokalitách. Že šlo o krok správným směrem, dokazují stovky žádostí. Schválených projektů bylo letos téměř dvojnásobné množství oproti loňskému roku.

Koláč pro hospic v JE Dukovany

Na 700 koláčků přivezly ve středu 7. října pracovnice charity v rámci sbírkově-propagační akce, která se odehrála v JE Dukovany i na dalších místech na Třebíčsku. Zaměstnanci dobrovolným finančním příspěvkem za koláček podpořili činnost hospice. Pořadatelem akce byl Domácí hospic sv. Zdislavy, který je součástí Oblastní charity Třebíč. Akce se konala při příležitosti Světového dne hospicové a paliativní péče. **„Skupina ČEZ je dlouholetým významným partnerem Oblastní charity Třebíč a jsme velmi rádi, že je nám oporou i v těchto komplikovaných časech,“** řekla po sbírce koordinátorka akce Barbora Živná.
„Chtěli bychom moc poděkovat za krásných 13 336 Kč, které nám zaměstnanci darovali v letošním ročníku sbírky,“ dodala Barbora Živná. Celkově se na Třebíčsku vybralo 82 tisíc korun, v celé brněnské diecézi to bylo rekordních 1 2367 547 korun. Výtěžek umožnil podpořit rozvoj péče o nevyléčitelně nemocné, zajistit provoz domácích hospiců a pořídit nové zdravotnické vybavení.

TEXT **Jana Štefánková**
FOTO **archiv ČEZ**

Jak se žije sousedům: Valeč

Ve Valči nemají klasické náměstí, uprostřed obce se vypíná bílý kostelík, jehož věž je vidět široko daleko. Je to obec, kde se nachází hotelový zámek, devítiletá škola, fotbalové hřiště, sokolovna, aktivní spolky i farnost. Valeč roste téměř před očima, za poslední roky se rozšířila o dvě nové lokality s rodinnými domy a v plánu je dalších dvacet devět pozemků.
Starostkou je první volební období Romana Nováková. Předtím starostovala ve Valči v Sokolu. Právě sokolovna je to, co ji motivovalo pustit se do náročné práce péče o obec. „Na stavbě sokolovny se podílel můj děda. Je to velká budova, která už nyní velmi nutně potřebuje rekonstrukci. Velmi rádi bychom ji opravili a vytvořili tak nové zázemí pro sportování a také společenské akce," říká starostka. Při našem povídání se dívá na hodinky. „Mám dvojčata ve čtvrté třídě, jsou doma a mají distanční výuku, tak to musím kontrolovat."

Ve zdravém těle zdravý duch, myslí si ve Valči

Fotbalisté i sokolové vedou sportovní kroužky. Hrají florbal, volejbal, nohejbal i tenis. Věnují se dětem už od tří let a rozvíjejí jejich všestrannost. Aktivní jsou také gymnastky. Začínaly s jednou skupinou a dnes už jsou skupiny čtyři. Vede je bývala reprezentantka Kateřina Dlabačová. Většina sportovních aktivit se odehrává v tělocvičně při základní škole. Hezké zázemí mají fotbalisti, u hřiště jsou nové kabiny, které připomínají fotbalový míč. Na tréninky sem jezdí děti i z okolních vesnic. Letos zařídili na farním hřišti umělé kluziště. Nesmíme opomenout Happy run - charitativní běh, jehož výtěžek pomáhá rodinám postiženýc dětí.

Valečský sešup, letní tábory i košt pálenek

Pro ty nejmenší funguje Klubík. Maminky s dětmi od jednoho roku se pravidelně scházejí a tráví spolu čas a děti se socializují. Oblíbené jsou letní tábory, které připravuje farnost. Farář Michal Seknička organizuje i cyklopoutě a další tradiční akce, jako je například Tříkrálová sbírka, Živý Betlém a Drakiáda. Fotbalisté kromě fotbalových utkání pořádají pálení čarodějnic a akci k ukončení prázdnin. Hasiči zase zabijačky, gulášfest, košty pálenek a masopust. Tělovýchovná jednota Sokol stihla na podzim uspořádat Valečský sešup. „Nová soutěž pro děti a rodiče na kole, jede se po cyklostezce, vyhrává ten, kdo bez šlapání dojede nejdál," vysvětluje starostka.

Covid-19 změnil plány, pouť ale byla

Letošní covidový rok však výrazně zamíchal s plány, a ne vše se mohlo uskutečnit. „Pouť jsme ale měli," říká s radostí Romana Nováková. „Poprvé v našich krojích, které obec nechala ušít." Během první koronavirové vlny se místní švadlenky paní Divišová a Runkasová pustily do šití. Výsledkem je patnáct párů krojů ve třech velikostech. Co však covid definitivně překazil, bylo hned dvojí vítání občánků na jaře a na podzim. Loni poprvé uspořádali předvánoční setkání se seniory. Děti ze školy připravily program, pilo se a veselilo. Bohužel letos to kvůli epidemické situaci nezopakujeme. O to víc se budeme těšit všichni na příští rok," říká s nadějí starostka.

Občanská vybavenost

Ve Valči mají dva obchody se smíšeným zbožím, drogerii, poštu a také hospodu. V obecním podnikatelském inkubátoru působí masérka, cukrářka a kadeřnice. Za lékařem lidé dojíždějí do Hrotovic nebo do Třebíče. Rodinné oslavy pořádají v hasičárně nebo sokolovně. Někteří také rádi využívají zámek, který je dominantou obce.

Starají se o obecní les i rybník

Kůrovcová kalamita postihla i 20 ha obecního lesa. Po odtěžení napadeného dřeva se místní spolky pustily do nového zalesnění a oplocení. Naopak dobře se daří rybám v obecním rybníku. Letos poprvé uspořádali rybáři závody, kde si rybaření mohli zkusit i ti, kteří o něm zatím jenom slyšeli.

Opravují a budují

Letos opravili silnici z Valče na Dolní Vilémovice. Vybudovali sběrné místo na bioodpad a tím se zbavili dvou černých skládek. O letních prázdninách nainstalovali do mateřské a základní školy rekuperaci. Jsou před dokončením přístavby mateřské školy. Za peníze od Nadace ČEZ plánují vybudovat malé dětské sportoviště u fotbalového hřiště a také osadit stromy na zlikvidované černé skládce a podél cyklostezky. Dětem brzy přibudou ještě dvě nová hřiště s herními prvky.

TEXT **Eva Fruhwirtová**
FOTO **Eva Fruhwirtová, J. Sucharda a archiv obce**

https://obecvalec.cz

Hotel Zámek Valeč

Masopustní maškary

Pouť v nových krojích

Karolína Osičková: Jaderná inženýrka, která zpívá v orchestru s červenými ponožkami

KAROLÍNA OSIČKOVÁ VYSTUDOVALA ČVUT V PRAZE – FAKULTU JADERNOU A FYZIKÁLNĚ INŽENÝRSKOU A STROJNÍ FAKULTU. HNED PO POSLEDNÍCH PRÁZDNINÁCH NASTOUPILA NA JADERNOU ELEKTRÁRNU DUKOVANY, KDE PRACUJE UŽ ROK. BYDLÍ V MORAVSKÉM KRUMLOVĚ. „BAVÍ MĚ SPOUSTA VĚCÍ, ALE ROZHODNĚ NEJZAJÍMAVĚJŠÍ JE ORCHESTR, KDE ZPÍVÁM. ZPĚVU SE VĚNUJI ASI DESET LET A ZHRUBA STEJNOU DOBU FUNGUJI S POHOŘELICKÝM BIG BANDEM RED SOCKS ORCHESTRA," ŘÍKÁ. JE TAKÉ ČERSTVOU ČLENKOU PROFESNÍHO SDRUŽENÍ WIN CZECH – ŽENY V JÁDŘE. DÍKY NÍ SE SKVĚLE ROZJÍŽDÍ INSTAGRAM, KTERÝ SI VZALA POD PATRONÁT.

■ **Kdo nebo co tě přivedlo právě k jádru?**

Jako dítě jsem milovala sci-fi, věřila jsem, že jednou vynaleznu světelný meč. Tím to asi začalo. Pak jsem se přes zpívání potkala s Jirkou Švábem, který pracoval jako výcvikový inženýr na Dukovanech. Ten mě po elektrárně provedl a pro mě to byla profesní láska na první pohled. To byl ten hlavní spouštěč před zhruba deseti lety. A za to mu patří velký dík.

■ **Náš region je s jadernou energetikou úzce propojen. Co tě na tomto oboru baví?**

To je jednoduchá otázka – úplně všechno! Výzkum, provoz, výroba paliva, jeho přepracování, jiné aplikace jaderných reaktorů, všechno. Dneska si život bez elektřiny nedovedeme představit. Jenže její výroba má vždycky nějakou stopu na životním prostředí. A jaderná elektrárna je fascinující v tom, že je to čistý zdroj o vysokém instalovaném výkonu, který zabere minimum místa v porovnání s ostatními zdroji. A „odpad" také nezabere skoro žádné místo, navíc ho můžete ještě využít. To je prostě fascinující. Jaderná energetika je moderní, progresivní a udržitelné pole průmyslu. Už od dětství mi přišla prostě „cool".

■ **Studium jaderné fakulty patří k těm velmi náročným. Jak to šlo tobě? Byla to dřina nebo procházka růžovým sadem?**

Studium bylo velmi náročné, hlavně ta bakalářská část. Mám spoustu historek o tom, co všechno bylo strašné, nepřekonatelné, stresující. Nějakou dobu mi trvalo, abych přestala lidem vyprávět o tom, že jsem „udělala jaderku" a co všechno to obnášelo. Shrnula bych to tak, že na přípravném týdnu nám řekli: Nebojte se, nic horšího v životě už nezažijete. A my, bažanti, jsme se tomu tehdy smáli. Bohužel musím konstatovat, že v mnoha ohledech je to pravda. Ale šla bych do toho znovu.

■ Zúčastnila ses při studiu odborných stáží na elektrárně?
Na elektrárně jsem se zúčastnila jak Jaderné maturity, tak Letní univerzity a obojí mě utvrdilo v tom, že jsem se vydala správným směrem. Zvláště Letní univerzita byla velká motivace se prostě zakousnout a tu „strašnou jaderku“ dodělat.

■ Konečně přišel čas prozradit, co přesně na jaderné elektrárně děláš. Můžeš nám to přiblížit?
Pracuji jako specialista jaderné bezpečnosti na útvaru pravděpodobnostního hodnocení bezpečnosti. Mou prací je provádět a zajišťovat pravděpodobnostní analýzu bezpečnosti (PSA) jaderných bloků v lokalitě EDU. Naším cílem je pomocí speciálních pravděpodobnostních modelů a softwaru hodnotit frekvenci výskytu poškození paliva, ať už umístěného v aktivní zóně reaktoru nebo v bazénu skladování vyhořelého paliva. Tím, že hodnotíme riziko poškození paliva a následně riziko úniků radioaktivních látek z lokality, zároveň hodnotíme úroveň dosahované bezpečnosti.
Aktuálně mě čeká ještě poslední zkouška v rámci základní přípravy zaměstnanců. Doufám, že až tento rozhovor vyjde, bude už hotovo, že tentokrát nebude žádné odkládání zkoušek.

■ Letos jsi rozšířila řady profesního sdružení Woman in Nuclear – Ženy v jádře. Co konkrétně sis vzala na starost?
Vytvořila jsem a spravuji Instagram Women in Nuclear Czech. Najdete nás jako účet win.czech a budeme moc rádi za každé srdíčko a sledování. Účelem je sdílet krátké zajímavosti z jaderných oborů – energetika, zdravotnictví, veškerá věda. Sdílíme maximálně třikrát týdně, takže rozhodně nikoho nezavalíme nějakou agendou. Naopak se můžete dozvědět spoustu informací, třeba o jaderném pohonu marťanského vozítka Curiosity nebo něco o největších objevech spojených s ionizujícím zářením. Takové malé příjemné rozptýlení v dnešní době.

■ Vůbec si nedovedu představit, co by mohla dělat jaderná inženýrka ve volném čase...
Ráda zpívám, kapela zabírá vážně dost času, hlavně víkendy. Taky hodně čtu, učím se hrát na ukulele. Po letech sezení nad skripty jsem se naučila chodit do fitka, s přítelem chodíme na squash. To je teď samozřejmě omezené, takže se snažím doma cvičit jógu a hodně chodíme na procházky. Okolí Krumlova je krásné, teď na podzim hraje barvami. Na jaře se chystáme v Krumlově zapustit kořeny v podobě základové desky k našemu domku, takže přípravy na stavbu jsou u nás teď hlavní téma.

■ Představ nám orchestr, kde zpíváš...
Jmenujeme se Red Socks Orchestra, jsme z Pohořelic a nosíme červené ponožky. Je nás asi dvacet, jsme poprockový big band a hrajeme na kulturních akcích všeho druhu – městské slavnosti, festivaly, na brněnském Majálesu jsme zahajovali program na hlavní stage, ale rušnou máme i plesovou sezonu, kdy hrajeme jak reprezentační plesy měst, tak i třeba studentské plesy. Hrajeme i na oslavách, svatbách, firemních večírcích. Prostě všude, kde se chtějí lidé pobavit s poněkud originálnější velkou kapelou, kde si chtějí zatančit a zazpívat na velké české i zahraniční hity.

■ Máte už značné renomé. Jaké však byly začátky?
Kapela vznikla ze školního orchestru při ZUŠ Pohořelice, původně jako JuniorBand. V začátcích nás velmi podporovala ZUŠ, postupem času jsme se postavili na vlastní nohy a teď se můžeme nazývat v podstatě profesionálním big bandem. Protože to všichni děláme pro zábavu a velmi nás to baví, naše koncerty jsou plné energie a někdy mi přijde, že na pódium vtrhla velká voda. Projevuje se to mimo jiné různými tanečky, spontánními legráckami... Nejde to úplně přesně popsat, proto bych všechny čtenáře ráda pozvala na některý z našich koncertů.

■ Koronavirová epidemie zasáhla do mnoha oblastí a do spousty životů. Jak ovlivnila kapelu?
Bohužel celkem zásadně. Na začátku roku jsme měli velké plány, v diáři hromadu koncertů, rozplánované zkoušení nových skladeb. Po plesové sezoně ale přišla první opatření a vlastně až do léta jsme nehráli. Pořadatelé samozřejmě rušili větší akce i v létě, často na poslední chvíli. Přesto jsme několik hraní měli a za každé jsme byli vděční, všem nám koncertování moc chybělo. Nicméně rozhodně jsme nelenili a když to šlo, pilně jsme zkoušeli. Povedlo se nám nahrát několik skladeb, které by měly vycházet v brzké době.

Ples Pivovaru Olešnice

Ples mediků v Boby centru

■ Na vaše vystoupení si teď zajít nemůžeme, ale přece je šance si vás poslechnout...
Určitě teď trocha hudby každému přijde vhod. Můžete se podívat na naše webovky www.redsocks.cz, najdete nás i na Facebooku, Instagramu a YouTube, kde máme několik videoklipů a nahrávek z koncertů. Myslím, že čtenářům taková parta bláznů dokáže zvednout náladu. Ještě když jsme se mohli sejít alespoň v pár lidech, natočili jsme píseň Sunny (klávesy, cajon, nazpíval Adam Kukačka). Teď možná zkusíme něco alespoň online, uvidíme. Držte nám prosím palce a sledujte nás.

■ Jaké je tvé oblíbené místo?
Já jsem nejradši na sluníčku na dvorku. Ráda vysedávám u rodičů na terase na houpačce, jezdíme k přítelovým rodičům na chalupu, kteří mají krásnou zahradu. V poslední době ale nejradši chodíme „na naše“ a plánujeme, jak bude vypadat náš vysněný dům.

■ Děkuji za rozhovor a přeji ti, ať stále kolem sebe šíříš radost.

TEXT **Eva Fruhwirtová**
FOTO **Eva Fruhwirtová a archiv K. Osičkové**

Hurricany a Spitfiry na nebi Albionu

Arnošt Pacola s „letadlovým“ narozeninovým dortem

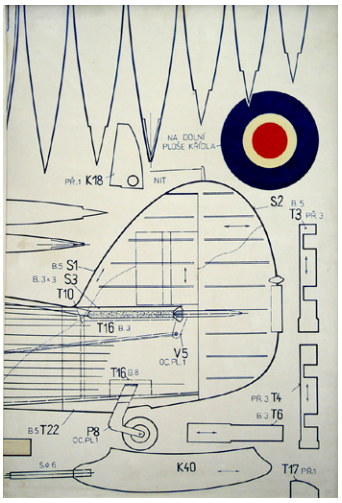

Hurricane – směrovka

Osud civilizovaného světa závisel v roce 1940 na výsledku letecké bitvy o Británii. Probíhala od 10. července, trvala 112 dní a skončila prohrou Německa. Byla to první čistě letecká bitva v historii válek. V řadách Britského královského letectva (RAF) bojovaly proti německé Luftwaffe asi tři tisíce stíhačů. V rozhodující fázi bitvy se do ní zapojili i českoslovenští letci. Do konce října toho roku měli čeští a slovenští piloti „na kontě“ celkem 54 prokázaných sestřelů a dalších 14 pravděpodobných. Hitler musel invazi do Anglie odložit na neurčito.
Nejlépe význam této bitvy vystihují slova britského premiéra Churchilla: „Nikdy v dějinách nevděčilo tak mnoho lidí za tak moc tak málo lidem.“
Letos jsme si připomněli 80. výročí bitvy o Británii, která se stala i jedním z témat výtvarné tvorby třebíčského rodáka, grafika, malíře a publicisty Arnošta Pacoly (1960), žijícího nyní v Lipníku.

■ **Jaká byla vaše cesta k letectví, výtvarnému umění a k zájmu o bitvu o Británii?**
Jedna z myšlenek o vývoji mužské psychiky ve 20. století říká, že v životě každého muže jsou chvíle, kdy prudce zatouží po éru, samozřejmě skutečném a s vrtulí. Mě to potkalo v deseti letech, kdy mi rodiče koupili stavebnici házedla a po něm balzové letadélko s vrtulí, poháněnou gumovým svazkem. Na konci devítiletky jsem si už postavil první upoutaný motorový model stíhačky ze II. světové války. Nemohla mě samozřejmě minout ani technická krása Hurricanů a těch nádherně eliptických křídel Spitfirů. Zároveň jsem ale navštěvoval i výtvarný obor Základní umělecké školy v Třebíči, kde nás učil malíř Josef Kremláček. Výtvarné umění u mě nakonec zvítězilo nad letectvím a vystudoval jsem Střední uměleckoprůmyslovou školu v Brně. A tak se také stalo, že jsem na přelomu 70. a 80. let vytvořil malířský cyklus ke 40. výročí bitvy o Británii, inspirovaný plánky na upoutané modely stíhaček kategorie SUM, které tehdy konstruoval známý modelář Jaroslav Fara.

■ **Takže vy nemalujete přímo letecké souboje z roku 1940?**
Udržuji si od této problematiky určitý odstup a nevyžívám se v zachycování krutostí války, stejně jako se v něm nevyžíval ani náš fotograf válečných letců Ladislav Sitenský. Snažím se dívat na tehdejší události „dětskýma očima“ prostřednictvím plánků na zmenšené létající modely, skrze sestavovací obrázky plastikových modelů letadel nebo jejich obtiskové aršíky. V oblasti výtvarného umění platí, že nejlepší cestou, jak říci něco nového, je udělat umění z neumění. Já na to jdu prostřednictvím technických výkresů. Ve druhé polovině 80. let jsem začal pracovat i na triptychu Bitva o Británii, který byl zároveň poctou dílu Jiřího Koláře a jeho typické technice chiasmáže. Vytvářel jsem si pro něj velké množství vlastnoručně zhotovovaných obtisků bokorysů a půdorysů černých siluet letadel, která se nad Anglií utkávala.

Bitva o Británii (Pocta Jiřímu Kolářovi), levá část triptychu, 120 x 84 cm, 1987

■ **Jste novinář, navštěvujete třeba i náměšťskou leteckou základnu?**
V regionálním tisku na Třebíčsku působím už pětatřicet let. Jezdím často na náměšťskou základnu, jejíž letecký útvar navazuje na tradici 311. čs. bombardovací perutě ve Velké Británii. Takže mám od roku 1989 docela bohatý fotografický archiv se snímky nejrůznějších letounů našich i zahraničních letectev. A dokonce i toho Spitfira jsem si v Náměšti před několika lety vyfotil. Nevadí, že to byla jen nelétající maketa 1:1 Czech Spitfire Clubu z Jihlavy. Člověk si vždycky znovu uvědomí, jak krásné to bylo letadlo. Spitfire figuruje v nejrůznějších anketách mezi nejkrásnějšími stroji, jaké kdy člověk vytvořil. A známá pravda říká, že krásné letadlo také krásně létá. Ostatně, naši letci v RAF prý Angličanům za války zdůrazňovali: Kdybyste nám nedali Spitfira, nikdy bychom vám neodpustili Mnichov.

■ **A vaše další plány?**
Mám v plánu koupit si znovu všechny nově vydané plánky časopisu Modelář, podle kterých jsem před mnoha lety začal stavět upoutané modely letadel. Tím prvním byl francouzský stíhač Dewoitine D 520 – a něco výtvarně-prostorového s nimi nově podniknout.

PTAL SE **Jan Sucharda**
FOTO **archiv Arnošta Pacoly**

Až se zima zeptá: „Co jste dělali v létě?“

MŮŽEME ODPOVĚDĚT, ŽE I PŘES KORONAVIROVÁ OPATŘENÍ JSME PROŽILI HEZKÉ KULTURNÍ LÉTO I PODZIM PŘI „ODLOŽENÝCH“ FESTIVALECH A ON-LINE KONCERTNÍCH VYSTOUPENÍCH.

Úvodní koncert festivalu P. Dvorského v Zámku Valeč

Concentus Moraviae – Řeznovice

Folkové prázdniny – Náměšť n. O.

Letní autokino u elektrárny

■ V prázdninových měsících jsme mohli vychutnat atmosféru několika populárních koncertů na Podzámecké nivě v Třebíči při **Open Air Castle** festivalu. Jednalo se o vystoupení renomovaných kapel jako CHINASKI, Harlej, RYBIČKY 48, MIRAI nebo třeba MIG 21.

■ V rámci o něco vážnějšího festivalu **Concentus Moraviae** se od poloviny srpna do 8. října uskutečnilo 18 koncertů v krásném prostředí zámků a kostelů na území jižní Moravy a Vysočiny. Dramaturgie s podtitulem „Domov můj“, kterou měla na starosti invenční Barbara Maria Willi, představila komplexní českou špičku z oblasti staré hudby.

■ Oblíbené **Folkové prázdniny** v Náměšti nad Oslavou měly stejně jako elektrárna Dukovany oslavit své 35. výročí. Slavilo se, ale v omezené míře. Připomínka Folkových prázdnin obsahovala tři on-line přenášené koncerty s omezenou kapacitou diváků v místě. Také se uskutečnila muzikologická konference na téma Hudba a prostor, včetně vydání knihy o Folkových prázdninách, CD a reprezentativní vinylové desky z projektu Harfy nad Oslavou z minulého ročníku.

■ Situace s nákazou koronaviru ovlivnila i program festivalu Petra Dvorského, který se letos musel obejít bez zahraničních interpretů. Pod upraveným názvem **Hudební festival Petra Dvorského** se koncerty také přesunuly až na druhou polovinu září a vzhledem k období raději i „pod střechu“ koncertních míst, kterými byly hotel Zámek ve Valči, zámek v Jaroměřicích a bazilika sv. Prokopa v Třebíči. Snad poprvé v celé historii festivalu si tak návštěvníci nemohli užít jedinečného spojení hudby a atmosféry zámecké zahrady jaroměřického zámku. Úvodním koncertem pod názvem „Proč bychom se netěšili, když festival začíná“ se ale i přesto podařilo organizátorům navodit skvělou náladu, ve které se pak neslo všech deset festivalových koncertů.

■ Nesmíme zapomenout na úspěšné **letní autokino na parkovišti elektrárny,** které započalo svoji produkci domácích i zahraničních filmů na obrovském billboardu už v květnu a pokračovalo až do konce prázdnin. Poslední projekce byla umocněna možností zhlédnout film promítaný na chladicí věž. Letošní letní kino čítalo na 30 filmů a navštívilo ho přes deset tisíc diváků.
Autokino v Dukovanech mělo navíc i významný charitativní podtext. Promítání filmů bylo pro všechny návštěvníky zdarma, ale každý měl možnost formou dobrovolného vstupného přispět nadaci na pomoc hasičům a policistům, kteří bojují v první linii při ochraně obyvatel proti nákaze koronavirem. Celková darovaná částka se vyšplhala na krásných 141 008 Kč.

■ Naše **infocentra elektráren Dukovany a Dalešice** byla otevřena v omezeném čase a průvodkyně provázely návštěvníky také za dodržení všech preventivních hygienických opatření. Obě infocentra o prázdninách navštívilo 12 888 osob. Aktuální provoz našich infocenter můžete sledovat na **www.cez.cz/infocentra**, nově nabízíme možnost on-line výuky.

TEXT Jana Štefánková a Zdeňka Ošmerová
FOTO archiv ČEZ a pořadatelů

Po stopách operace Spelter
Z Kramolína k Myslibořicím

Před devátou hodinou v sobotu 5. září se začali scházet účastníci pochodu u pomníku, připomínajícího místo seskoku výsadkářů operace Spelter kousek za Kramolínem. Právě na tomto místě seskočili v noci ze 4. na 5. května 1944 parašutisté. Jejich úkolem bylo na území protektorátu rozšířit odbojovou činnosti a shromažďovat zpravodajské informace pro Londýn. Třetího ročníku pochodu Po stopách operace Spelter se zúčastnilo na padesát účastníků, mezi nimž byly i děti. Z Kramolína vyrazili k Dalešické přehradě, poté lesem na Dalešice. I zde položili věnce. Po krátkém občerstvení v Dalešicích se někteří přepravili na korbě vojenského auta k pile u Dolních Vilémovic. Odtud zamířil „průvod“ k rodnému domu Jana Kubiše. Tam na ně čekala Jitka Hanáková, která se zasloužila o záchranu Kubišova domu, a Jaroslav Fořt, předseda Klubu výsadkových veteránů Jana Kubiše. Ani zde nechyběla minuta ticha za padlé vojáky, čestná stráž u busty Kubiše a připomenutí historie, která je stále živá. Kdo chtěl, prohlédl si expozici v Kubišově domě. Cílem cesty byla hájenka Na Ostrých u Myslibořic. I tady je památník, který připomíná tehdejší události. Při přestřelce s Němci zde přišel o život parašutista Jaroslav Kotásek. Další ročník bude věnován výsadkářům Adolfu Opálkovi a Františku Pospíšilovi z výsadků Out distanc a Bivouac, rodákům z Rešic.

On-line seminář o jaderné energetice pro studenty gymnázia

Energetické Třebíčsko ve spolupráci s Jadernou elektrárnou Dukovany pořádá už několik let semináře pro studenty v regionu, zaměřené na aktuální otázky, týkající se jaderné energetiky. Letošní podzimní měl patřit studentům ivančického gymnázia. Koronavirová situace bohužel znemožnila upořádat setkání přímo ve škole, proto se organizátoři rozhodli, že pro studenty udělají on-line formu. Pro větší motivaci připravili soutěžní kvíz a také odměny.

Vysokoškolský pedagog z VUT Karel Katovský ve videu vysvětluje, co jsou malé modulární reaktory, o kterých se v jaderné energetice nyní hodně mluví, a také hovoří o použitém jaderném palivu. Ředitel pro přípravu a výstavbu nových jaderných elektráren Martin Uhlíř zase vysvětluje, jak vypadá energetický mix České republiky a proč je potřeba postavit novou jadernou elektrárnu. „Aktuálně umí Česká republika vyrobit více elektřiny, než jí spotřebuje. Víme, že v brzké budoucnosti dojde uhlí, a také musíme vnímat tlak Evropské unie na snižování emisí CO_2,“ upozornil Martin Uhlíř z firmy ČEZ. Příprava, stavba i provoz nové elektrárny bude potřebovat různé profese, nejen technické. Bude to projekt, kde se uplatní i ti, kteří budou umět cizí jazyky. Je to velká příležitost pro mladé lidi. V online semináři tak Karel Katovský popisuje, jaké mají studenti gymnázia možnosti dalšího studia, pokud se chtějí věnovat jaderné energetice či dalším oborům, které s ní souvisejí. Pokud chcete online seminář vidět i vy, podívejte se na Youtube Energetického Třebíčska.

Červené vlčí máky připomněly vojáky

Jedenáctý listopad je v kalendáři označen jako Den veteránů. Lidé, kteří chtěli vzdát hold všem vojákům ve všech válkách, si připnuli v listopadu na své kabáty nebo připevnili na přední masky automobilů červený vlčí mák. Tento kvítek totiž připomíná válečné veterány.

„Jeho původ je spojený s koncem první světové války, kdy 11. listopadu 1918 vstoupilo v platnost příměří, podepsané ve francouzském městě Compiegne. O rok později se vlčí mák stává symbolem, který se rozšiřuje po celém světě,“ vysvětluje Tomáš Sláma, válečný veterán z Třebíče a také podporovatel této připomínky. Společně se svými kolegy ze spolku Československý legionářský SPIA – Czech vyrobili podle britského vzoru deseticentimetrové vlčí máky, které si zájemci připevňovali na své automobily. Den veteránů se v Česku slaví jako významný den od roku 2001.

TEXT A FOTO NA STRÁNCE **Eva Fruhwirtová**

Umění zlepšuje svět.
ZUŠ Hrotovice vyučuje na dálku díky nové technice z Nadace ČEZ

„Každá krize jednou skončí a ta, co nyní zažíváme, skončí také. Vše nemusí být jako dřív, může to být ještě lepší. Je na nás, abychom neztratili něco, co má hodnotu,“ míní Jakub Lojda a má na mysli zachování českého systému uměleckého vzdělávání. Učí hru na housle a jako ředitel vede Základní uměleckou školu v Hrotovicích. Navštěvuje ji 240 dětí. Se svými kolegy dělá vše pro to, aby pro ně byla výuka na dálku co nejpřijatelnější a co nejzajímavější. „Na komunikaci používáme Skype. Vidíme obraz, slyšíme zvuk. Má to samozřejmě mouchy, já učím housle a při hře vysokých tónů Skype není schopen tento zvuk zaznamenat. Zkušený hudebník a učitel si podle postavení rukou dokáže domyslet, jestli ten výsledný zvuk je takový, jaký má být,“ prozrazuje Jakub Lojda. Vedle hudby vyučují v Hrotovicích i výtvarný a taneční obor. V době, kdy nebyl omezený pohyb, ale školy byly zavřené, rodičům připravili k vyzvednutí materiál, který jako škola nakoupili pro výuku výtvarných oborů. Na webu školy mají výtvarkáři svůj blog, kde jsou popsané různé náměty a také postupy pro zpracovávání doma. Velmi náročné to má paní učitelka v tanečním oboru. Část choreografie natočí na video, někdy se spojí s dětmi pomocí videokonference, aby udržovali sociální kontakty. Jakub Lojda je přesvědčený, že hudba a umění zlepšuje svět. **„Možná je to trochu naivní, ale já v to prostě věřím. Prostřednictvím toho, co děláme, můžeme totiž utvářet sebe i svět kolem nás.“**

Eliška Cvingráfová
Učitelkou od rána do večera

Eliška Cvingráfová bydlí v Běhařovicích, učí matematiku a chemii na 2. stupni ZŠ a MŠ Višňové a další přírodovědné předměty. Zajímá se o moderní techniku, kterou může používat ve výuce. Také proto si poměrně snadno poradila s distanční výukou. Doma má tři děti, a proto učí nejen své žáky, ale věnuje se také svým vlastním dětem. Vyučuje z domova, takže se část pokoje proměnila v malou školní třídu. „Je to i kvůli našim dětem. Během dne se asi milionkrát změním z mámy na učitelku a zpět,“ svěřuje se Eliška. S dětmi i s domácností jí pomáhá hodně i manžel. Na jaře chvíli trvalo, než si našli nějaký pravidelný rytmus a než si děti zvykly, že nemají prázdniny. „Ze začátku bylo pro děti těžké si zvyknout, že sice jsme jako rodiče doma, ale musíme sedět u počítače a pracovat. Těžko to nesla hlavně nejmladší Terezka. Teď už ví, že když mám online hodinu, musí počkat a potom se jí budu věnovat.“

Děti se naučily plánovat čas a být zodpovědnější, učitelé zase nový styl výuky

Eliška Cvingráfová učí hlavně na 2. stupni a tady už děti mají jistou míru samostatnosti. Přesto dětem často s výukou na dálku pomáhají rodiče nebo starší sourozenci či prarodiče. „Stalo se mi, že jsem měla pro děti dobrovolnou ‚doučovací‘ online hodinu a přišli i rodiče, kteří si chtěli poslechnout, jak to svým dětem vysvětlit.“ Koncem týdne dětem zadává do školního systému práci na příští týden. Samy nebo s rodiči naplánují, kdy a jak úkoly splní. „V týdnu pak mám s každou třídou minimálně jednu videokonferenci, kde vysvětlím nejobtížnější část učiva, dovysvětlím nejasnosti a žáci mají možnost zeptat se mě tváří v tvář. Tenhle systém se velmi osvědčil už na jaře.“ Děti se naučily plánovat svůj čas, hlídat si splněné úkoly, komunikovat jinak než pomocí sociálních sítí. Rodiče si pochvalují, že jsou děti samostatnější. **„Byli jsme okolnostmi donuceni přejít na úplně jiný styl práce. Frontální výuka online moc nefunguje, je potřeba dětem dávat smysluplné a zajímavé úkoly, kde budou aplikovat naučené. Dítě na 2. stupni je schopné si většinu faktů vygooglit, ale dát je do správných souvislostí už je nutí o věci přemýšlet,“** uzavírá učitelka a máma tří dětí Eliška Cvingráfová.

TEXT NA STRÁNCE **Eva Fruhwirtová**
FOTO NA STRÁNCE **archivy ZUŠ Hrotovice a ZŠ Višňové**

Zachraňují malbu Nanebevzetí svaté Markéty

Zachování krásné nástropní malby v kupoli chrámu sv. Markéty v Jaroměřicích je jedním z hlavních důvodů, proč je tento barokní kostel v letošním roce doslova na poslední chvíli zachraňován před zkázou. Především tesaři dělali vše pro to, aby se nezřítila čtvrt tisíciletí stará dřevěná kupole chrámu a nebyla tak zničena i její nádherná nástropní malba. Dřevěné bednění pod malbou na krovu klenby v průběhu staletí trpělo změnami teplot, vlhkostí i dřevokazným hmyzem. **„Některé spoje starých trámů už tlak klenby úplně zlikvidoval. Současná snaha o nápravu, to není tesařská práce, to je doslova hornický způsob. Je obtížné dostat se do meziprostoru střech a tam vyměňovat trámy ve stísněném prostoru krovu, protože nad ním je měděná střecha. Stavební konstrukce kupole je níž o dvacet centimetrů oproti původnímu stavu,“** popsal v létě snahu o nápravu katastrofálního stavu krovu kupole Pavel Vlk, který je manažerem projektu oprav chrámu z biskupství brněnského.

O rozměrnosti kupole svědčí fakt, že její elipsa má půdorysný obvod sedmdesát dva metrů. **Malíř Karel František Antonín Tepper (1682 – 1738), na kupoli vymaloval pohled na velikou rozlohu nebe, zaplněného množstvím různých postav, svatých, světic i andělů.** Svatá Markéta Antiochijská byla podle legendy krutě mučena a popravena v období pronásledování křesťanů za císaře Diokleciána začátkem 4. století našeho letopočtu. Na hlavní fresce jaroměřického chrámu umělec zachytil její Nanebevzetí, tedy apoteózu, a boj Archanděla Michaela s drakem.

Malba na čerstvo

Freska v italštině (al fresco) znamená „na čerstvo“, v tom je její kouzlo i tajemství trvanlivosti. Při technice fresky se maluje na čerstvou, ještě vlhkou omítku. Vazba barev vzniká tím způsobem, že ve vodě rozpuštěný hydroxid vápenatý, tvořící podstatnou součást omítky, vystoupí kapilárami mezi zrnky barevných pigmentů na jejich povrch a tam se působením ovzduší změní na průhledný vápenec, stmelí pigmenty navzájem i s povrchem omítky a navíc je ještě pokryje sklovitě průhledným povlakem. Vápenná vazba barev vzniká poměrně brzy, nejdéle po sedmi až dvanácti hodinách. Tím je zároveň vymezena i lhůta, v níž musí malíř svou práci dokončit. Je zajímavé, že malíři používali nejen kulatých štětců, ale i bronzových válečků. S jejich pomocí stlačovali malbu, čímž vystoupil na povrch hydroxid vápenatý, a to jim umožnilo v malbě pokračovat ještě v příštích dnech. „Na jaroměřické malbě jsou jasně znatelné denní plány. Ale domalovávána je technikou fresco secco (na sucho), to znamená, že je tam použitá vápenná tempera s kaseinem. Malba je celkově ve velice dobrém stavu,“ konstatoval vedoucí desetičlenného týmu restaurátorů, akademický malíř Jan Knor, kterému v práci na jaroměřické fresce pomáhají i studenti restaurátorství. Po očištění maleb v kupoli museli restaurátoři vytmelit i veliké trhliny v malbě, zatímco z druhé strany tesaři pracovali na krovu.

Štětec zkušeného mistra

Tepperova malba je unikátní tím, že je na ní minimum přemaleb. Zblízka je vidět, že ji vytvářel zkušený freskař, který výjev koncipoval na pohled z dálky. „Na malbě jsou neskutečné detaily a zpracováním neodpovídá českým poměrům v naší lokalitě, kvalita malby přesahuje rámec střední Evropy. Monumentálností a pestrobarevností směřuje k Michelangelovi,“ zdůraznil manažer Vlk. Jak je malba po bezmála třech stech letech zachovalá a bez přemaleb, je unikátní. Po vyčištění působí tak, jako by právě odešel malíř, který ji namaloval.
„Z uměleckého hlediska je to tady v Jaroměřicích krásná dynamická, monumentální malba, barevně harmonická s dobře umístěnými figurami v prostoru. Celá struktura malby je velice jistá, je zkrátka krásná,“ vyznal se ze svého obdivu k Tepperovu vrcholnému dílu restaurátor Knor.

TEXT **Arnošt Pacola**
FOTO **Arnošt Pacola a archiv BB**

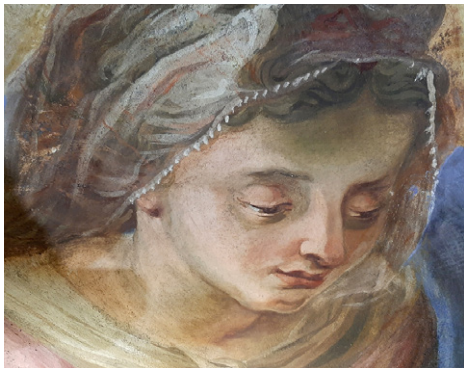

Soutěžte s námi

Po celý letošní rok si připomínáme 35. výročí spuštění 1. reaktorového bloku Jaderné elektrárny Dukovany. Zavážka paliva do reaktoru začala 31. 12. 1984 a skončila 17. ledna 1985. Zhruba o měsíc později - 12. února 1985 byl ve 23:11 hod. dosažen minimální kontrolovaný výkon reaktoru. Ve směně sloužili Miroslav Trnka, Štefan Spurný a Lubomír Raus. Dne 24. února byl přifázován první turbogenerátor a elektrárna začala dodávat do sítě první elektřinu vyrobenou „z jádra“. Stoprocentního výkonu dosáhl blok 26. března. Po nezbytných prověrkách a kontrolách začal 27. dubna tzv. 144hodinový... **viz tajenku**, který plynule přešel do zkušebního provozu 3. května. Zkušební provoz trval šest měsíců a 3. listopadu 1985 přešel blok do trvalého provozu.

VÝHERCI Z MINULÉHO ČÍSLA správná tajenka: **dvacet procent**

- Jaroslava Fučíková
- Jana Škrabánková
- J. Houška
- Emanuel Nožička
- Jaroslav Veselý

Tajenku posílejte mailem na adresu zpravodajedu@cez.cz nebo na korespondenčním lístku na adresu JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice do 31. ledna 2021. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry.
Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

U každé odpovědi na kvizovou otázku najdete i různá písmena. Když otázku správně vyluštíte a seřadíte si písmena hezky za sebe, získáte tajenku.

1. Formikologie je věda, která se zabývá studiem
P Mravenců **OD** Velryb **RE** Krasových útvarů

2. Datel, malina, sysel a šotan jsou v hantecu pojmenování pro
ST Hlavu **RŮ** Dítě **VI** Policistu

3. Pod jakým jménem je lépe známa zpěvačka Annie Mae Bullock?
Z Janis Joplin **AV** Lady Gaga **K** Tina Turner

4. Kolik chemických prvků dostalo název podle švédské vesnice Ytterby?
OV 2 **NÍ** 3 **A** 4

5. Jak se jmenoval šašek krále Karla IV.?
Z Dolce Bene **C** Žito **AC** Jan Paleček

6. Kterým písmenem začíná nejvíce států v Africe?
Y G **ÍT** K **NÝ** S

7. Který český vědec je autorem výroku: „Pěstovat vědu je velice vzrušující a zábavné, ... člověk se cítí nesmírně svobodný“?
E Jaroslav Heyrovský **CH** Otto Wichterle **KL** Antonín Holý

8. Ve kterém sportu získali čeští reprezentanti nejvíce medailí na olympijských hrách v Pekingu v roce 2008?
ST Kanoistika **US** Lehká atletika **OD** Sportovní střelba

TECHNO-COLOR

Tak trochu pohled do jaderného reaktoru připomínal obraz Jana Poupěte, nazvaný Průhled III., který jsme mohli vidět na výstavě TECHNO-COLOR. V jihlavské galerii Alternativa, patřící pod Oblastní galerii Vysočiny, byl vystavován od poloviny srpna do začátku října.
Název výstavy TECHNO-COLOR odkazoval k jinému přístupu k barvě, který je společný třem mladým umělcům Šárce Pelikánové - Janu Poupěti - Jakubu Sýkorovi. Všichni kladou důraz na experimentální práci s barvou a dokonce na akustickou stránku ve vnímání barvy a barevných vztahů. Jsou vyznavači konstruktivního pojetí obrazu, který má s tradiční malbou často společný pouze štětec, barvu a plátno. Ani štětec vlastně není potřeba v době barev ve spreji nebo samolepicích barevných fólií. Vystavené obrazy tak byly někdy vzdáleny klasickému pojetí malování, v němž hraje důležitou roli umělcům osobitý „malířský přednes”.
Výstava tak byla zaměřena na oblast malířství, zvanou konkrétní malba. Tento způsob malování si neklade za cíl malířskými prostředky imitovat viděné – krajinu, zátiší či portrét – ale soustřeďuje se na základní výtvarné prostředky, jako jsou linie, barva nebo tvar. Tomu umění, kterému se dnes obvykle říká ‚abstraktní‘, říkali někteří z jeho zakladatelů ‚konkrétní‘: malovali to, co malovali, a nikoli něco jiného, jako dřívější malíři, kteří ‚malovali jako‘. Název projektu TECHNO-COLOR tedy opět dokládá posun ve vnímání obrazu.
V zásadě se ale nejedná o nic zcela nového. Jak už bylo naznačeno, stejný výtvarný problém nastolili už avantgardní malíři v době našich pradědečků a dědečků. Dnes, v době televizního rastru, schémat optimalizací palivových vsázek a platebních QR kódů, snad máme pro takové malování více pochopení, než naši předkové v době secese.

TEXT A REPROFOTO **Arnošt Pacola**

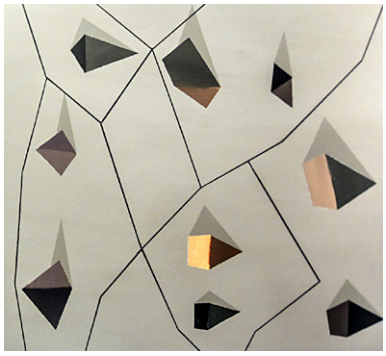

Jakub Sýkora: Plánek diamantového pole, 110x100 cm, akryl na plátně, 2020

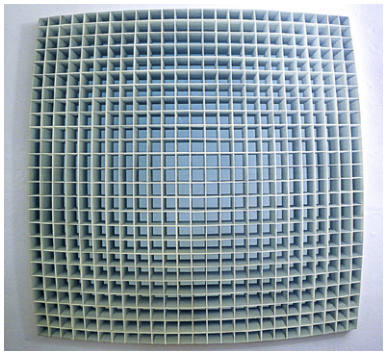

Jan Poupě: Průhled III., 180x180 cm, olej na plátně a desce, 2020

Inzerovat mohou soukromé osoby, živnostníci a firmy, mající svoji provozovnu ve dvacetikilometrovém pásmu okolo elektrárny.

Cena inzerátu
- 1/16 strany – 250 Kč vč. DPH
- 2/16 strany – 500 Kč vč. DPH

Zájemce o inzerci zašle objednávku s uvedením názvu a sídla firmy, IČ, příp. DIČ, buď mailem na adresu: jas@jas-hrotovice.com nebo písemně na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice.

Vydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.

Vladimír Míčka
- opravy střech
- klempířské a pokrývačské práce
- opravy komínů
- zednické práce
- nátěry klempířských prvků

Tel.: 736 264 004

FOTO PRO RADOST
Eva Skoumalová
KLUČOV 15
- focení portrétní
- focení dětské
- focení rodinné
- kurzy focení pro ženy a dívky

Tel.: 603 840 964
www.evaskoumalova.cz

Kristýna Pavelcová
Prodej, servis
půjčovna nářadí
Zemní práce
Ostření nástrojů
Jaroměřice nad Rokytnou
tel.: 776 268 104

AUTO-JF s.r.o.
Medlice 20
671 40 Tavíkovice
AUTOCENTRUM ČERNÝ
Tel.: 736 624 955
www.autocentrumcerny.cz
Přestavby vozů LPG
Geometrie, diagnostika
Výměny olejů
automat. převodovek

specializovaný servis LPG, Dacia, Renault, Škoda

Lesnictví a péče o stromy
Adamera s.r.o.

- arboristika, ošetření stromů
- řez ovocných a okrasných dřevin
- riziková, klasická těžba stromů
- odstranění pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním
- práce se speciální pásovou plošinou – dosah 18 m
- stříhání živých plotů
- svahové sečení, mulčování trávy
- prodej dřevních štěpků
- provzdušnění kořenového systému-aerace

671 38 Višňové 182
tel.: 606 532 184
e-mail: adamera.sro@seznam.cz
www.adamera.cz instagram

SEDLÁŘSTVÍ - Oskar Tylč
Postroje na koně, nové i opravy.
● Opasky ● Obojky ● Další práce a opravy z kůže.
Vše klasická ruční práce. 50letá praxe a kvalita
Oskar Tylč
Polánka 1705, 672 01 Mor. Krumlov
E-mail: sedlarstvi-tylc@email.cz
tel.: 604 283 018

NÍZKO NÁKLADOVÁ REALITKA.CZ

MED
Celoroční prodej - přímo z farmy
▪ květový ▪ lipový ▪ pastovaný ▪ pohankový
▪ skořice v medu ▪ kurkuma v medu ▪ kakao v medu
▪ ovoce a ořechy v medu ▪ vlašské ořechy v medu
▪ maliny v medu ▪ jahody v medu ▪ černý rybíz v medu
NOVINKA: Račická medovina
Kosmetika z včelích produktů PLEVA
Rodinná včelí farma a prodejna KURTINOVI
Račice 41, p. Hrotovice
Tel.: 737 363 489, 605 339 043
www.vcelarstvikurtin.cz
NEPŘETRŽITÝ PRODEJ!
Prodejna je umístěna v suterénu rodinného domu, po telefonické domluvě Vás obsloužíme ***KDYKOLIV,*** *i ve večerních hodinách.*

Penzion Lihovar Rouchovany ***
720 521 521
UBYTOVÁNÍ
RESTAURACE
VÍCEÚČELOVÉ HŘIŠTĚ
KRYTÝ BAZÉN
KONFERENČNÍ SÁL

www.penzionlihovar.cz

Milí školáci a studenti

ZKUSTE S NÁMI VYŘEŠIT HÁDANKY A KVÍZY A ZÍSKEJTE CENY

Zpravodaj vám přináší další soutěž, kterou pro vás tradičně připravilo brněnské vydavatelství KIRA. Svoje odpovědi **(alespoň dvě musí být správné)** posílejte na korespondenčním lístku nebo pohlednici do 31. ledna 2021 na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice nebo na e-mail: zpravodajedu@cez.cz. **Uveďte školu a třídu, kterou navštěvujete. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry.** Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

Výherci z minulého čísla

- Erik Eis
- Adéla Vedralová
- Mireček Ferenc
- Lucie Řiháčková
- Eliška Vodičková
- Denisa a Ema Gottwaldovy
- Libuše Břinková
- Vladimír Pánek
- Jonáš Čermák
- Martin Čermák

DOKOLA

Doplňujte písmena ve směru chodu hodinových ručiček a získáte šestipísmennou **tajenku**.

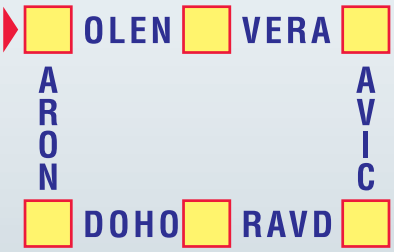

ZIMNÍ RADOVÁNKY

K zimním radovánkám patří i bruslení. Když spojíte všechna čísla od 1 do 34 získáte obrázek. Kdo doprovází Janičku při bruslení?

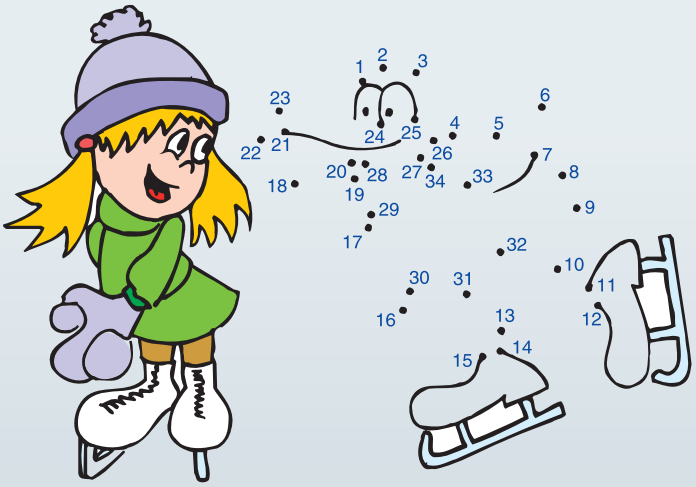

DOPLŇTE ČÍSLA

6
16
7
15
9
13
12
10
16
6
?
?

KOLIK JE HODIN?

Určete přesný čas na našich hodinách.

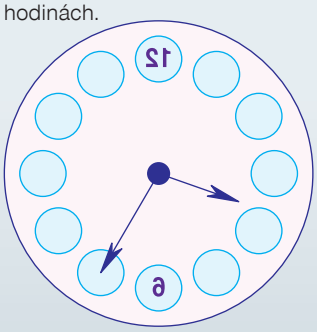

ROZLUŠTĚTE NÁPIS

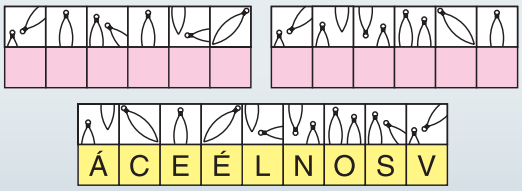

OZDOBY

– Žluté ozdoby jsou dražší než fialové
– Zelené ozdoby jsou dražší než modré
– Žluté ozdoby jsou levnější než modré

Jaké je jejich pořadí podle ceny?

VÁNOČNÍ KAPŘI

Jenda měl za úkol sehnat na Vánoce dva úplně stejné kapry. V kádi, z níž vybíral, jich plavalo čtrnáct. Které dva si nakonec vybral?

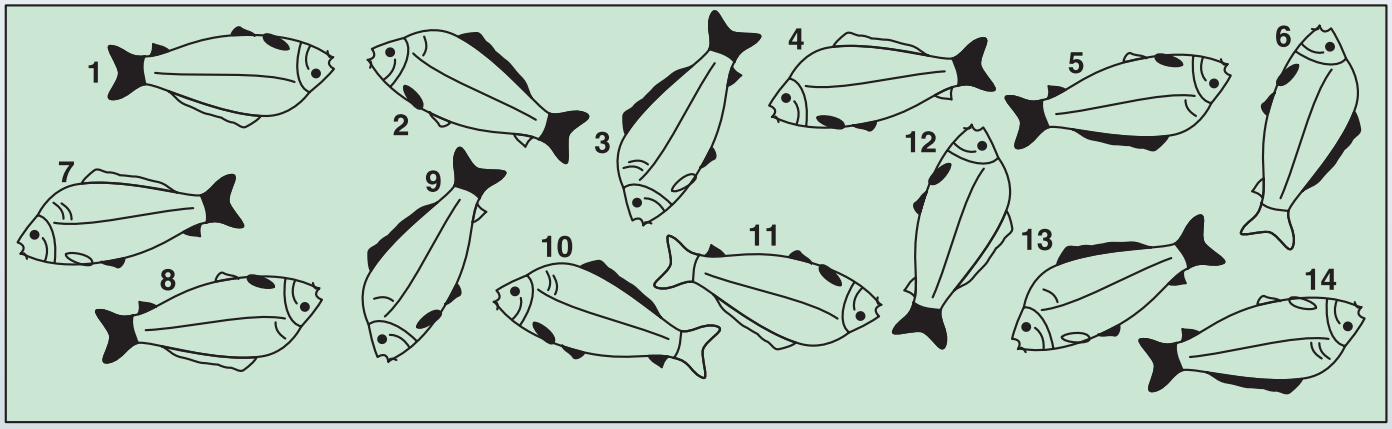

Rozsvítili jsme vánoční stromy po celé zemi

Naše energie je jistota, na kterou se můžete spolehnout. V každý okamžik a na všech místech, kde je jí potřeba. Přejeme vám, abyste prožili krásné Vánoce a do nového roku vstoupili ve zdraví. Podívejte se, kde všude jsme pomohli rozsvítit vánoční stromky. Ten váš najdete na **www.cez.cz/vanoce**

JSME S VÁMI. SKUPINA ČEZ